

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI
PSIXOLOGIYA VA IJTIMOIIY- SIYOSIY
FANLAR FAKULTETI

Ro'yxatga olindi:

№ FD-60220500
2024 yil "10" 03

R.I. Xalmuradov
2024 yil "10" 03

"FALSAFA VA FAN METODOLOGIYASI"

Fanidan

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	220 000 - Gumanitar fanlar (tillardan tashqari)
Ta'lim yo'nalishi:	60220500 – Falsafa

Fan/modul kodi		Oquv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
FF1706		2027-2028	7	6	
Fan/modul turi		Ta'lim tili-		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy		O'zbek		4 soat	
1.	Fan nomi	Auditoria mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami:
	FALSAFA VA FAN METODOLOGIYASI	74		106	180

II Fanning maqsadi (FM)

1	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda fan falsafasi va metodologiyasi, hozirgi zamon fanining dolzarb muammolari va metodologiyasi, fan falsafasi taraqqiyotining asosiy yo'nalishlari va tamoyillari, metodlarning umumiy tasnifi haqida, asosiy evristik modellarni o'rganish va ularni amaliyotda qo'llash malakasiga ega bo'lish, hozirgi zamon fanining dolzarb muammolarini tahlil qilish va ularni amaliyotdagi ahamiyatini o'rganishdan iborat. bilimga haqida chuqur bilim olishdan iborat.
---	---

Fan mazmuni

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

M1	Fan falsafasi, uning predmeti strukturasi va boshqa fanlar bilan munosabati Fan falsafasi va metodologiyasining predmeti. Fan ilmiy tadqiqot obyekti va falsafiy tahlil predmeti sifatida. Fanning metodologik va falsafiy muammolari: xarakteri va tasnifi. Fan falsafasi va metodologiyasi: yo'nalish va nazariy bilish tarmog'i sifatida. Fan falsafasi va metodologiyasini dolzarb muammolari. Fan falsafasining predmeti. Fan sosiologiyasi. Fanshunolik. Fanmetriya. Fan falsafasining asosiy muammolari. Fanlar tizimida falsafaning fan sifatida shakllanishi. Fan falsafasining asosiy yo'nalishlari. Analitik epistemologiyaning fan falsafasining shakllanishidagi roli.
M2	Fan taraqqiyotlarining qonuniyatlari. Fanning tarixiy taraqqiyoti va asosiy vazifalari Fanning kelib chiqishi va taraqqiyoti qonunlari. Fan tarixini umummadaniy roli va uning fanni mohiyatini tushunishdagi roli. Fan tarixi va falsafasi. Fanning ibtidosi muammosi. Fan taraqqiyotini asosiy konsepsiyalari. Fan taraqqiyoti va uning qonuniyatlari. Fanda ananalar va yangilanish vorislik qonuniyatlari. Fan tarixini o'rganishning asosiy xususiyatlari. G.Spenser fan tarixi haqida. Prezentizm va antikvarizm. Fan taraqqiyotini o'rganishga qaratilgan ekstranalistik va internalistik yo'nalishlar. Fan tarixi modellari: kumulyativizm, ilmiy revolyusiya, keys-stadis, vaziyatli tadqiqotlar. Fan tarixi va Fan biografiyasi. Fan tarixining asosiy vazifalari. Bilim shakllarining xilma-xilligi: kundalik amaliy bilimlar, shaxsiy bilim, parailmiy bilim, kvazi ilmiy bilim, antiilmiy bilim, psevdolm, deviant ilm, anormal ilm
M3	Fan taraqqiyotidagi vorisiylik. Ilmiy bilish dinamikasi Vorisiylik – fan taraqqiyotidagi umumiy qonuniyat. Bilimni avlodlan-avlodga yetkazilishi muammosi. Vorisiylik va talim tizimi rivojida Yangi paradigmalar. Bilimlarni oddiy to'planishdan ustozdan shogirdga berilishi jarayoni. Talabalarni mustaqil bilim

	egallashga, ustoz malakalaridan malum xulosalar chiqarishga urgatish. Jamiyat manaviy tiklanishi jarayonida vorisiylik. Vorisiylik – taraqqiyot jarayonning qo'yi va yuqori bosqichlari o'rtasidagi aloqaning ifodasi. Hozirgi O'zbekiston fanida vorisiylikning namoyon bo'lishi. Kelajak avlodlarga munosib ilmiy meros qoldirish muammolari. Ilmiy bilish dinamikasi. G'arb falsafasi va epistemologiyasida bilimning muammosi. J. Piage genetik epistemologiyaning vakili. K. Popperning bilish modeli. T. Kun ilmiy revolyusiyalar haqida S. Tulminning evolyusion epistemologiyasi. I. Lakatos ilmiy tadqiqot dasturi haqida. M. Polanining shaxsiy bilim nazariyasi. P. Feyerabend anarxistik epistemologiya haqida.
M4	Fan ijtimoiy institut sifatida Fan ijtimoiy institut sifatida. Fan borlig'ining asosiy tomonlari Fan va ilmiy bilish. Fan ijtimoiy institut sifatida. Fanning ijtimoiy funksiyalari. Fan madaniy romoni va o'ziga xos jabhasidir. Fan madaniyat tizimida. Fan va madaniyat. Fan madaniyat tizimida. Fanning ma'naviy madaniyat taraqqiyotidagi roli. O'zbekistonda fan va madaniyat ravnaqi istiqbollari. Siyentizm va anitissiyentizm. Fan madaniyat tizimida.
M5	Fan va ilmiy bilish tushunchasi Fan tadqiqot obyekti sifatida. Fan va ilmiy bilish. Fan madaniyatini tomoni va o'ziga xos jabhasidir. Fanni formal ijtimoiy institut sifatida sodda va aniq tushunish: 1) institut sifatidagi fan va 2) jamoa sifatidagi fanga «davlat ijtimoiy guruhining barcha xarakterli xususiyatlari» xosligi. Fan va ilmiy bilish bir butun tizim sifatida. Tabiiy fanlar. Ruh haqidagi fan. Yangi ilmiy sohalar paydo bo'lishining tarkibiy qismlari: predmet, metod, maqsadli bilish. Fan, bilish va bilim. Ilmiy bilishni asosiy belgilari. Ilmiylikni ideallari va me'yorlari. Ilmiy bilishni ko'p xilligi. Bilishda polimorfizm. Mehnat va bilish jarayoni. Bilishni stixiyali-empirik jarayoni. Ilmiy bilish tushunchasi. Fan bilish jarayonini maxsus shakli sifatida. Fanning empirik va nazariy bilish shakllari. Fundamental va amaliy tadqiqotlar. Ilmiy bilishni o'rganish tarixida naturfalsafa. Fan va ilmiy bilish tushunchalarining turli ta'riflari. Ilmiy bilimlarni tushunish. bilim ilmiyligining asosiy mezonlari. Bilim ilmiyligining invariant mezonlari. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi.
M6	Fan va ezoterizm Fan va ezoterizm mutanosibligi. Ezoterik tasavvurlarning asosiy maqsadi. Ezoterik va ekzoterik bilimlar. Ezoterik bilimlarning asosiy turlari. Ezoterik Spiritualizm va okkultizm, ularning qarama – qarshiligi. Anaxronizm. Ezoterizm bilan fanning o'zaro nisbati. Qadimgi kabbala.
M7	Hozirgi zamon fan falsafasidagi innovatsiyalar Hozirgi zamon fan falsafasining asosiy yangiliklari. Patrik Suppesning semantik modeli. G. Xaken sinergetika haqida. Tektologiya va izomorfizm tamoyili. Evristika hozirgi zamon bilimining yangi texnologiyasi. Ilmiy izlanishning asosiy yo'nalishlari. Asosiy evristik modellar. Ilmiy-texnik inqilob va ilmiy-texnik taraqqiyot. Ilmiy inqilob fan paradigmasini almashinuvi sifatida. Fan-texnika taraqqiyoti va uning ijtimoiy oqibatlari. Kompyuter inqilobi. Fanni kompyuterlashtirishni gnoseologik va metodologik muammolari.
M8	XXI asr fanining dolzarb muammolari XXI asr fanining dolzarb muammolari. L.N. Gumelyov passionarlik va subpassionarlik haqida. Virtuallik va virtual voqeelik. Virtual zarralar. Virtualistika. Klonlashtirish va yevgenika. XX asr fani va falsafasidagi muhim muammolar. Koevolyusiya nazariyasi va amaliyoti.
M9	Hozirgi davrning eng mashhur metodologik tamoyillari va yondashuvlari Muvofiqlik, to'ldiruvchanlik, verifikasiya va falsifikasiya, reduksiya va konreduksiya tamoyillari. Mantiq metodlari. Asosiy metodologiya tamoyillarning klassifikatsiyasi. Tadqiqotning empirik, nazariy va umumilmiy metodlari. Metodologiyaning ko'p darajaliligi.

M10	Falsafa va tabiatshunoslikda rivojlanish g'oyasi va tarixiylik tamoyillarining shakllanishi Falsafa va fanda rivojlanish va tarixiylik tamoyili. Tarixiylik tamoyilining mazmuni va mohiyati. Kimyoviy evolyusiya nazariyasining kashf qilinishi. Panlogizm. Kosmogonik gipoteza.. Fan lingvistikasi. Dunyoni bilishning hozirgi zamon texnologiyasi. Evristika va fan metodologiyasi. Asosiy evristik qoidalar. Falsafaning ilmiy bilishdagi funksiyalari.
M11	Falsafa va fan metodologiyasi Hozirgi zamon metodologiyasi. Falsafa va fan metodologiyasi. Falsafa va fan metodologiyasining mutanosibligi. Falsafaning ilmiy bilishdagi funksiyalari. Metodologik yangiliklarning xarakteristikasi. Fan falsafasi va metodologiyasida ilmiy bilim tuzilishi va o'sishining oqilona rekonstruksiyalari. Mantiq ilmiy bilish metodologiyasi sifatida. Mantiq va matematikaning bilish imkoniyatlari. Fan tili, uning o'ziga xos xususiyatlari.
M12	Fan va falsafada metod (uslub) tushunchasi Metod (uslub) tushunchasi. Ilmiy uslub biluvchi subekt fikri va harakatining yo'nalishi. Turli falsafiy nazariyalarda uslub muammosi va uning xilma-xilligi. Hozirgi zamon epsitemologiyasida falsafiy, umumiy-ilmiy, xususiy ilmiy uslublar. Tadqiqotlarda falsafiy va xususiy ilmiy uslublarining birligi va xilma-xilligi. Falsafani uslublar tizimi. Dialektika, metafizika, sofistika, eklektika kabi ilmiy bilish uslublari taraqqiyotining bosqichlari va xususiyatlari. Ilmiy tafakkur uslublari. O'zbekiston fanida turli uslublarni qo'llash muammolari.
M13	Ilmiy bilishning shakllari Ilmiy g'oya va muammo. Gipoteza, uning mohiyati va funksiyalari. Gipoteza tafakkur shakli. Gipotezalarning ilmiy asoslanganligi va tekshirilganligi. Gipoteza va nazariya. Gipoteza bilishning empirik va obrazli shakli. Gipoteza va taxmin. Gipotezaning tabiiy va ijtimoiy jarayonlarni tadqiqot natijalarini prognozlashtirishdagi roli. In'ikos etish darajasiga qarab gipoteza tavsiflovchi va tushuntiruvchi bo'lishi mumkin. Ilmiy gipotezani yana bir xislati uni qat'iy tekshirib ko'rish imkoniyatiga ega bo'lishi. Nazariya, uning strukturasi va funksiyalari. Ilmiy bashorat.
M14	Ilmiy bilishning asosiy usullari Ilmiy kuzatish va uning xilma-xil shakllari. Empirik bilishning vositalari va usullari. Bevosita va bilvosita kuzatishlar. Bilish jarayonida kuzatishni tariflash. Bilida ilmiy eksperimentlarning o'rni va ahamiyati. Eksperimentlar ilmiy gipoteza, g'oya, nazariyalarning bazasi sifatida. Eksperimentlarning ilmiy bilishdagi roli. Aniq hissiy bilimlardan rasional bilimlarga o'tish dialektikasi. Kundalik obrazli tafakkurning Fan taraqqiyotidagi o'rni. Kundalik obrazli va tushunish tafakkuri. Nazariy bilishning vositalari va uskunlari. Ilmiy bilishda mantiqiy tafakkur va nazariya rolini cheklanganligi inkor qilishning tanqidi. Analiz va sintez. Induksiya va deduksiya. Bilida nazariyaning o'rni.
M15	Ilmiy bilishda sistemali yondashuvning ahamiyati Sistema – hodisa va ilmiy bilimlarning tartiblashgan shakli. Ilmiy sistema va sistemali yondashuv tushunchasining ontologik mohiyati. Ilmiy sistemalarning paydo bo'lishi va rivoji. Sistemali bilimlarning shakllanishida sistemali tashkil qiluvchi omillar. Fan sistemasi. Falsafiy sistemalar. Sistemali yondashuv va ilmiy bilishning boqa usullari. Olam obektlarini sistemali tadqiqotlarining gnoseologik asoslari. Sistemali tamoyillar va ilmiy bilish asoslari. Hozirgi zamonda sistema va sistemali yondashuv xususiyatlari. Tabiiy fanlarda sistema mohiyatini tahlil qilish. O'zbekistonda ijtimoiy fanlar sistemasi va uning o'zgarishi muammolari.
M16	Fan tasnifi va fan etikasi Tasnif tushunchasi. Fan tasnifi, uning turlari va ko'rinishlari. Fan tasnifini falsafiy va metodolik muammolari. Fan va axloq. Fanning ichki va tashqi egosi: ilmiy tadqiqotlarning axloqiy jihatlari va olimning ilmiy kashfiyotlarga mas'uliyati. Ekologik haqiqat va miflar. Lokal kosmik kataklizmlar.. Ekologiya va etika. Diniy etikada tabiatga munosabat.

	Uyg'unligi. Ekologiya muammosining fanlararo xususiyati va uni yechish yo'llari.
M17	Ilmiy – texnik inqilobi va ilmiy texnik taraqqiyoti. Kompyuter inqilobi va fan taraqqiyoti Ilmiy inqilob fan paradigmasi almashtiruvchi sifatida. Fan-texnika taraqqiyoti va kompyuter inqilobi. Kompyuter inqilobining asosiy omillari. Kompyuter inqilobi va texnologik aqlni shakllantirish. Kompyuter va suniy aql muammosi. Kompyuter va bilish. Informasion texnologiya va suniy aql mantig'i. Bilishning kompyuterda gavdalantirish va freym g'oyasi.
M18	Ilmiy bilishda axborotning roli «Axborot», «axborotli jamiyat», «axborot texnologiyalari» tushunchalari. Axborot va axborotli vaziyat. Axborotli vaziyat elementlari: axborotli subyekti (qabul qiluvchi), axborot obekti (axborot manbai). Axborotning tahlil qilishning axborotni boshqaruv jarayonini tahlil qilish bilan aloqadorligi. Ijtimoiy axborotning boshqaruv jarayonini tahlil qilish shakli. Bilim axborotligining manaviy va bilish faoliyatidagi xususiyati. Fan integratsiyalashuvining ilmiy bilimning axborotlilik darajasini yuksalishdagi o'rni. Ilmiy axborot integratsiyalashuvining xususiyatlari. Ilmiy axborot va fakt. Axborot oqimi va jamiyatni turli tashqi g'arazli axborotlar oqimidan hamoyalash muammolari. Axborot va globalizatsiya. Hozirgi davrda O'zbekiston to'g'risida ijobiy axborotlar tarqatish va uning ahamiyati.
III. Mashg'ulotlar shakli: seminar mashg'uloti	
S1	Fan falsafasi, uning predmeti strukturasi va boshqa fanlar bilan munosabati
S2	Fan taraqqiyotlarining qonuniyatlari.
S3	Fanning tarixiy taraqqiyoti va asosiy vazifalari
S4	Fan taraqqiyotidagi vorisilik. Ilmiy bilish dinamikasi
S5	Fan ijtimoiy institut sifatida
S6	Fan va ilmiy bilish tushunchasi
S7	Fan va ezoterizm
S8	Hozirgi zamon fan falsafasidagi innovatsiyalar
S9	XXI asr fanining dolzarb muammolari
S10	Hozirgi davrning eng mashhur metodologik tamoyillari va yondashuvlari
S11	Falsafa va tabiatshunoslikda rivojlanish g'oyasi va tarixiylik tamoyillarining shakllanishi
S12	Falsafa va fan metodologiyasi
S13	Fan va falsafada metod (uslub) tushunchasi
S14	Ilmiy bilishning shakllari
S15	Ilmiy bilishning asosiy usullari
S16	Ilmiy bilishda sistemali yondashuvning ahamiyati
S17	Fan tasnifi va fan etikasi
S18	Ilmiy – texnik inqilobi va ilmiy texnik taraqqiyoti. Kompyuter inqilobi va fan taraqqiyoti
S19	Ilmiy bilishda axborotning roli

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
“FALSAFA VA FAN METODOLOGIYASI” fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlari bo'yicha mustaqil ishlarining kalendar tematik rejasi

t/r	Mavzu nomi
1	Fan tarixini o'rganishning asosiy xususiyatlari.
2	Ilmiy bilishning xususiyatlari va ko'p xilligi
3	Prezentizm va antikvarizm.

4	Fan taraqqiyotini o'rganishga qaratilgan ekstranalistik va internalistik yo'nalishlar.
5	Fan tarixi modellari: kumulyativizm, ilmiy revolyusiya, keys-stadis, vaziyatli tadqiqotlar.
6	Fan tarixining asosiy vazifalari.
7	Yangi ilmiy sohalar paydo bo'lishining tarkibiy qismlari: predmet, metod, maqsadli bilish.
8	Fanni o'ziga xos ijtimoiy hodisa va institut sifatida tushunish. Fanni formal ijtimoiy institut sifatida sodda va aniq tushunish.
9	Fan va ilmiy bilish bir butun tizim sifatida.
10	Fundamental va amaliy tadqiqotlar.
11	Ilmiy bilishni o'rganish tarixida naturfalsafa.
12	Fan va ilmiy bilish tushunchalarining turli ta'riflari.
13	Ilmiy bilimlarni tushunish. bilim ilmiyligining asosiy mezonlari.
14	Bilim ilmiyligining invariant mezonlari.
15	Fan falsafasining asosiy yo'nalishlari.
16	Fan va ezoterizm mutanosibli.
17	Ezoterik tasavvurlarning asosiy maqsad va turlari.
18	Ezoterik Spiritualizm va okkultizm, ularning qarama – qarshiligi.
19	Anaxronizm. Ezoterizm bilan fanning o'zaro nisbati.
20	Hozirgi zamon fan falsafasining asosiy yangiliklari.
21	XX va XXI asr fani va falsafasidagi muhim muammolar.
22	Klonlashtirish va yevgenika.

Fan falsafasi va metodologiyasi fanini o'rganish natijasida talabalar tabiiy-ilmiy sohalariga oid modellarni yaratish; universal evolyusionizm g'oyasini baholash; fanning insonparvarlashuv muammolari tushunish; fan falsafasining asosiy muammolari; ilmiy rasionallikning olam manzarasi strukturadagi o'rni; ilmiy bilim strukturalari, darajalari, metodlari, fan ideallari va normalari, qadriyatlarining o'ziga xosligi va o'zaro munosabatlarining o'zgarib borishi, koevolyusiya, virtuallik, virtual reallik; diskriptiv va normativ metodologiya; tushuntirishning germeneytik funksiyasi; tushunishning gnoseologik, ontologik, aksiologik, prakseologik, ekzistensial jihatlarini bilishi va ulardan keng foydalana olish ko'nikmalariga ega bo'ladilar.

	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talabalar: ilmiy bilimlarning paydo bo'lishi, fanning kelib chiqishi, uning rivojlanishidagi davriylik; falsafa va fan o'rtasidagi o'xshashlik va farqli jihatlar; fanlar klassifikatsiyasi tamoyillari; tabiiy, texnik va ijtimoiy-gumanitar fanlarning o'zaro alohadorligining asosiy sabablari; fan taraqqiyotiga ekstranalistik va internalistik yondashuvlar; fan taraqqiyotining modellari; kumulyativizm va antikumulyativizm; ilmiy progress tiplari va ilmiy bilish dinamikasi; fan falsafasining predmeti; tushunish va tushuntirish muammosi; tabiiy-ilmiy, falsafiy va diniy ta'limotlarning borliqni bilish tizimidagi mazmuni; sinergetika va evristika haqida <i>tasavvurga ega bo'ladilar</i>; tajriba asosida shakllangan tafakkur faoliyati; fan taraqqiyotining asosiy davrlari; ssiyentizm va antissiyentizm; ilmiy bilish jarayonida postpozitivistik qarashlarning ahamiyati; XXI asr fani va falsafasidagi muhim muammolar; -olimning ijtimoiy mas'uliyati; passionarlik va subpassionarlikni <i>bilishi va ulardan foydalana olish malakasiga ega bo'ladilar</i>.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • <i>munozara</i>, • <i>o'z-o'zini nazorat</i>. • "Aqliy hujum", • "Muammo";

	• Krossvord • Annogrammalar Ko'chma dars mashg'ulotlari
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	ASOSIY ADABIYOTLAR: Koxanovsiy V.P. Filosofiya i metodologiya nauki. – Rostov na Donu. Feniks. 1999. – S 576 Shermuxeamedova N. Falsafa va fan metodologiyasi. –T.: Universitet, 2005 Shermyhamedova N Falsafa va fan metodologiyasi. –T.:Axborot texnologiyasi,2008. Yaxshilikov J.Ya., Muhammadiyev N.E. Falsafa: Darslik.-Samarqand. 2021. K ubayeva Sh. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. O'quv qullanma. Samarqand. 2022 y.174 b. Kubayeva Sh.T. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Elektron darslik. Samarqand. 2023. QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR: Shermuhamedova N.A. Iimiy tadqiqot metodologiyasi.T: Innovatsiya ziyo, 2021. 453 b. Sultanova G.S. "Fanlarning falsafiy masalalari" fanidan (magistrlar uchun) o'quv- uslubiy qo'llanma. Samarqand.: SamDU. 2018. – B. 80. Kerry E. Howell. The philosophy of methodology. India 2013. Sultanova G.S. Bilish falsafasi. O'quv-uslubiy qo'llanma. Samarqand.: SamDU. 2020. – B. 160. Yaxshilikov J.Ya., Muhammadiyev N.E. Texnika va informasion texnologiyalar falsafasi. Darslik. S.: "SamDU", 2019. – B. 216. Qo'shoqov Sh.S. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Samarqand: SamDU, 2014, 134 b. AXBOROT MANBALARI (SAYTLAR): www.lex.uz www.ziyouet.uz www.gov.uz www.usaid.gov www.faylasuf.uz http://www.intencia.ru http://www.anthropology.ru http://www.filosofia.ru http://www.falsafa.dc.uz http://www.phenomen.ru http://www.lib.ru/FILOSOOF
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv uslubiy Kengashining 2024 _____ yil " " _____dagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ul: G.S.Sultanova – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrası professori
9.	Taqrizchilar: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrası prof. (ichki) A.Samadov Samarqand davlat chet tillar institute Gumanitar fanlar va axborot texnologiyalari kafedrası professor v.b. (DSc) Ya.O.Xoloqov

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais – M.Normamatova

Falsafa va milliy g'oya
kafedra mudiri

Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar
fakulteti dekani

SamDU o'quv ishlari
bo'yicha prorektor

prof. A.Samadov

prof. A.Q. Aymatov

prof. A.Soleev

**Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya
va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida
tuzilgan "Falsafa va fan metodologiyasi" fanidan dasturga**

TAQRIZ

Fan dasturida fani yo'nalishi xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ularni bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ish shakllari va mavzulari, ranni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimchalar batafsil bayon etilgan. Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalari qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarni o'z ichiga olgan.

Fan dasturi oliy ta'lim tizimda bakalavir bosqichi talabalar uchun o'tiladigan "Ontologiya va bilish nazariyasi" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujat hisoblanadi.

Dasturda "Fan falsafasi va metodologiyasi" fani yo'nalishi xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ulami bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ta'lim shakllari va mavzulari, fanni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimcha adabiyotlar batafsil bayon etilgan.

Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga olgan.

Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga olgan. Yuqoridagilarni hisobga olgan holda, ushbu o'quv dasturi mazmuni va tuzilishi jihatdan bunday o'quv dasturlariga qo'yiladigan talablarga mos.

Shundan kelib chiqib, "Fan falsafasi va metodologiyasi" fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo'yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta'lim yo'nalishlari talabalar uchun ta'lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti,
"Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida prof. A.Samadov

**Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya
va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida
tuzilgan "Falsafa va fan metodologiyasi" fanidan dasturga**

TAQRIZ

Yaratilgan fan dasturi oliy ta'lim tizimida bakalavr bosqichi talabalari uchun o'tilgan "Fan falsafasi va metodologiyasi" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajtnini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi. Shu o'rinda tafakkur tarzi metodologiyasi fanini o'qitilishidan maqsad mustaqil fikrlashni, jamiyat, uning asosiy hayot sohalarida kechayotgan murak'ab ijtimoiy jarayonlar haqida bilimlar berish orqali falsafiy dunyo qarashni shakllantirish, jamiyatda qiladigan qonunlarning o'ziga xos jihatlarini jamiyatning real hayoti, unda kechayotgan voqea, jarayonlarni to'g'ri anglash qobiliyatlarini rivojlantirish, jamiyatni ilmiy bilim yo'llari, usullarini qo'llashdan iborat.

Fan dasturi oliy ta'lim tizimida bakalavr bosqichi talabalari uchun o'tiladigan "Fan falsafasi va metodologiyasi" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi.

Dasturda "Fan falsafasi va metodologiyasi" fani yo'nalishi xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ulami bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ta'lim shakllari va mavzulari, fanni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimcha adabiyotlar batafsil bayon etilgan.

Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga Olgan.

Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga olgan.yuqoridagilarni hisobga Olgan holda, ushbu o'quv dasturi mazmuni va tuzilishi jihatdan bunday o'quv dasturlariga qo'yiladigan barcha talablarga javob beradi deb hisoblayman va tavsiya etaman.

Samarqand davlat chet tillar instituti

Gumanitar fanlar va axborot

texnologiyalari kafedrası professor v.b.

(DSc) Ya.O.Xoliqov

